Racionāli, Iracionāli skaitļi

Sacensības #2021.04

2021-04-08

Par šo LU NMS atbalstīto pasākumu atbild kalvis.apsitis@gmail.com.

Uzdevums 4.1: Sauksim naturālu skaitli n par *derīgu*, ja attēlā dotās izteiksmes vērtība arī ir naturāls skaitlis:

$$\sqrt{n^2 + 85n + 2021}$$

Atrast visu derīgo skaitļu summu.

Jautājums: Ierakstīt naturālu skaitli – visu derīgo *n* summu.

Uzdevums 4.2: Atrast naturālu skaitli n, kuram izpildās vienādība:

$$|\log_2 1| + |\log_2 2| + |\log_2 3| + \ldots + |\log_2 n| = 1898.$$

(Formulā ar |x| apzīmēta skaitļa x veselā daļa.)

Jautājums: Ierakstīt naturālu skaitli n, kas apmierina vienādojumu.

Uzdevums 4.3: Cik daudzi no pirmajiem 100 naturālajiem skaitļiem (1, ..., 100) ir izsakāmi ar izteiksmi:

$$\lfloor 2x \rfloor + \lfloor 4x \rfloor + \lfloor 6x \rfloor + \lfloor 8x \rfloor.$$

Šeit x var būt jebkurš reāls skaitlis.

Jautājums: Ierakstīt skaitļu skaitu.

Uzdevums 4.4: Dots pozitīvs skaitlis a, kam $\{a^1\} = \{a^2\}$ un $2 < a^2 < 3$. Atrast izteiksmes $a^{12} - 144a^{-1}$ vērtību.

Jautājums: Ierakstīt izteiksmes vērtību kā naturālu skaitli N vai racionālu daļu P/Q.

Uzdevums 4.5: Atrast mazāko naturālo skaitli k, pie kura vienādojumam

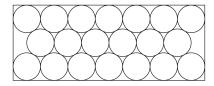
$$\left\lfloor \frac{2021}{n} \right\rfloor = k$$

nav atrisinājuma veselos skaitļos.

Jautājums: Ierakstīt atbildē naturālu skaitli k ar šo īpašību.

Uzdevums 4.6: Dots, ka $\log_6 a + \log_6 b + \log_6 c = 6$, kur naturāli skaitļi a, b, c veido augošu ģeometrisku progresiju un b - a ir vesela skaitļa kvadrāts. Atrast a, b, c.

Jautājums: Ierakstīt atbildē a + b + c vērtību.

Attēls 1: Aplīši ievilkti taisnstūrī.

Uzdevums 4.7: Attēlā 1 redzami 20 kongruenti aplīši trīs rindās, kuriem no ārpuses pieskaras taisnstūris. Taisnstūra garākās malas attiecība pret īsāko ir uzdota ar formulu $\frac{\sqrt{a}-b}{2}$, kur a,b ir naturāli skaitli. Atrast skaitlus a,b.

Jautājums: Ierakstīt abus skaitļus a, b (divi naturāli skaitļi, kurus atdala komats).

Uzdevums 4.8: Uzrakstīt dotās izteiksmes vērtību kā racionālu skaitli p/q:

$$\frac{2}{\log_4 2000^6} + \frac{3}{\log_5 2000^6}.$$

Jautājums: Ierakstīt racionālu daļu P/Q.

Uzdevums 4.9: Virknē

$$1000, x, 1000 - x, \dots$$

pirmie divi locekļi ir $a_0 = 1000$ un $a_1 = x$, bet katru nākamo a_n iegūst atņemot iepriekšējo no tam iepriekšējā: $a_n = a_{n-2} - a_{n-1}$. Virknes pēdējais loceklis ir pirmais negatīvais skaitlis, kas parādās šajā procesā. Kura naturāla x vērtība rada visgarāko virkni?

Jautājums: Ierakstīt veselu nenegatīvu skaitli – to x vērtību, kas dod visgarāko virkni.

Uzdevums 4.10: Reāls skaitlis r apmierina attēlā doto vienādību.

$$\left| r + \frac{19}{100} \right| + \left| r + \frac{20}{100} \right| + \left| r + \frac{19}{100} \right| + \ldots + \left| r + \frac{91}{100} \right| = 546.$$

Atrast $\lfloor 100r \rfloor$.

Jautājums: Ierakstīt $\lfloor 100r \rfloor$ vērtību.

(Vēl divi uzdevumi par racionāliem/iracionāliem skaitļiem, kuru nebija sākotnējā testā.)

Uzdevums 4.11: Atrast, cik ir sakārtotu naturālu skaitļu pāru (a, b), kuriem

$$\log_a b + 6\log_b a = 5,$$

un a, b < 2021.

Jautājums: Ierakstīt veselu nenegatīvu skaitli: atrisinājumu (a, b) skaitu.

Uzdevums 4.12: Atrast $(x+1)^{48}$, kur

$$x = \frac{4}{(\sqrt{5}+1)(\sqrt[4]{5}+1)(\sqrt[8]{5}+1)(\sqrt[16]{5}+1)}.$$

Jautājums: Ierakstīt vērtību kā naturālu skaitli N vai racionālu daļu P/Q.